

MILJØMINISTERIET

Departementet

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. MST-601-00055

Den 28. maj 2008

./ Til udvalgets orientering fremsendes hermed rapporten "Kortlægning og sundhedsmæssig vurdering af kemiske stoffer i smykker".

Miljøstyrelsen har undersøgt tilfældigt udvalgte bijouterismykker på det danske marked. Smykker kan potentielt indeholde og afgive ulovlige og/eller problematiske stoffer som f.eks. tungmetaller.

Undersøgelsen er en del af et større program under Kemikalier, Miljø og Sundhed, der undersøger forskellige forbrugerprodukter på markedet i forhold til indholdet af kemiske stoffer og deres sundheds- og miljømæssige effekter.

Miljøstyrelsen har set på 170 bijouterismykker - fra armbånd over halskæder til piercingringe og ankelkæder. 58% af dem indeholdt langt over de tilladte 0,01 procent bly, mens 2% indeholdt kviksølv. Mange smykker indeholdt desuden cadmium og nikkel i høje koncentrationer. Undersøgelsen viser at hverken pris eller salgssted har betydning for, om et smykke indeholder og frigiver tungmetaller.

Undersøgelsen viser at der er en potentiel sundhedsrisiko for børn ved at bære smykkerne fordi cadmium optages gennem huden. Resultaterne viser desuden, at når smykkerne tages i munden opstår der potentielle sundhedsmæssige risici relateret til både cadmium, nikkel og bly. Dog mest udtalt for bly og cadmium. De sundhedsmæssige risici, der er forbundet med de tre metaller er for cadmiums vedkommende effekter på nyrerne, mens det for nikkel er øget risiko for fosterdød. For bly er den sundhedsmæssige risiko nedsat IQ hos børn.

Hvis smykkerne overholder det lovlige indhold af bly indikerer resultaterne i dette projekt, at der ikke vil opstå sundhedsmæssige problemer ved at bære eller tage smykkerne i munden. Smykker der indeholdt kviksølv er ulovlige og blev ikke undersøgt yderligere i migrationsanalysen.

En del smykker indeholdt for meget bly i forhold til de gældende regler, ligesom der var overtrædelser af kviksølvreglerne. Miljøstyrelsen har allerede henvendt sig til producenter/forhandlere om disse overtrædelser. I forbindelse med sundhedsrisiko i forhold til de smykker, som afgiver cadmium og nikkel, vil producenter/forhandlere blive kontaktet snarest.

Produkterne er anonymiseret i rapporten. De sundhedsskadelige smykker vil dog blive offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Rapporten forventes at blive offentliggjort onsdag d. 28. maj på Miljøstyrelsens hjemmeside og er fortrolig, indtil den er udgivet.

Troels Lund Poulsen / Anne-Marie Rasmussen